

ЧЕРНО МОРЕ

ОБЩЕСТВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

ОСНОВАНЪ ВЪ 1891 ГОДИНА.

Излиза въ Четвъртъкъ и Недѣля.

„Всички права на свободата сж основани на правдата, за туй първата длъжност на свободата е да защитава правдата.“

Стопаинъ П. БОВЧЕВСКИЙ

Ц Ъ Н И.
 За абониране на вѣстника:
 За година 14 л.
 „ 6 мѣсца 7 л.
 „ въ сѣрвство за година 18 л.
 За обявленията:
 На 4 стр. за гарн. редъ . . . 15 ст.
 „ 1 стр. 30 ст.
 „ другий стр. 30 ст.
 За обявленията на сжд. приста-
 ни се плаща по 10 ст. на дума,
 ако се публикуватъ по три пѣ-
 ти, или по 5 ст., ако се публи-
 куватъ само по единъ пѣтъ.
 За многократни обявлениа се
 правятъ отстъпки.

**АБОНАМЕНТЪТЪ СЕ СЪБИРА ВЪ
ПРЕДПЛАТА**

Залисването на новъ абонатъ
става всѣкога отъ началото на
мѣсеца.

„ ДРЕССЪ.
 За писма стати и ржковни:
До Редакцията.
 За обявлениа и обявлениа:
До Администрацията.
 За пари (въ бонове и записи)
До П. Бобчевский.

Редакцията не отговаря
за съдържанието на публи-
куванитъ писма и съобще-
ния, нощ не сж отъ спе-
циалитетъ и допитници.

Неупотребенитъ ржковни се
връщатъ, ако се платятъ по-
шевскитъ ржковни.

Неплатени писма не се
приематъ.

— Единъ брой 15 ст. —

— Единъ брой 15 ст. —

Фотинка Д. Руссева
 и
Иванъ К. Поповъ
 СГОДЕНИ.
 Шумень Котелъ
 Варна, 14 Януарий 1895 г.

Адвокатитъ
Д-ръ Василь Константиновъ
 и
Якимъ Ивановъ

Извѣстивать на интересующитъ се,
 че се съдружихъ и приематъ да во-
 дятъ и защищаватъ всѣкакви родъ
 чужди дѣла прѣдъ всички сѣдилища
 на Княжеството.
 Първиитъ има писалището си въ Ру-
 ссе, а вториитъ—въ Провадия.

1—725—1

WEINVERKAUF

In den Kellereien zu Euxinograd lie-
 zen grössere Posten Weiss und Rothweine,
 stammend aus den fürstlichen Weinbergen,
 zum Verkaufe

Die Weinbau-Verwaltung.

ПРОДАЖБА НА ВИНА

Въ депозита на Княжескитъ лозя
 въ Евксиноградъ се намира за продажъ
 голѣмо количество бѣло и черно вино.

**Прѣдприемачтъ на
Княжескитъ лозя.**

3—721—3

ЛИБЕРАЛИЗЪМЪ И КОНСЕРВАТИЗЪМЪ.

Либерализъмъ и Консерватизъмъ
 у насъ се роди при нареждането
 на Конституцията въ Търново, прѣзъ
 1879 година. Едва ли има пужда
 да се връщаме назадъ още отсега,
 за да расправяме и търнемъ подроб-
 но принципитъ, които родихъ либе-
 рализма и консерватизма тогава. Тѣзи
 работи почти всѣкой у насъ знае,
 всички сме още съвръменици на
 това мнѣло. Въ общи черти и по-
 ложително точно, ще кажемъ, че
 раздѣлянето на народа ни въ два
 голѣми лагера тогава имаше за рж-
 ководителна сила принципитъ: пълна
 политическа свобода *извънъ* и
 ристица политическа свобода *пос-*
тепенно, съразмѣрна съ културното
 развитие на народа ни. Два лагера,
 двѣ партии въ самото учредително
 събрание се ударихъ тогава съ тѣ-
 зи два принципа и побѣди принци-
 пѣтъ за широката свобода изведнѣжъ,

а не постепенно. Побѣдихъ либера-
 литъ противъ консерваторитъ. Ум-
 нийтъ и добросъвѣстниитъ читателъ
 ще да знае въ сърцето си поне,
 че борбата тогава не се дължеше
 на нѣкое съзнателно и вѣщо разби-
 ранье на тия принципни; никой не
 може да поддържа, че въ учредител-
 ното събрание прѣдставителитъ,
 съ исклучение едва ли 5% отъ тѣхъ,
 разбираха нѣщо отъ условията, отъ
 добритъ и лоши страни на консти-
 туционното управление въобще. По-
 бѣдихъ либералитъ за туй само, че
 всички въ онова врѣме бѣхме ждъ-
 ни за политическа свобода и колко-
 то можехме повече се лакомѣхме за
 пълна и безгранична обща свобода,
 та не допушахме нито дума да ста-
 ва за нѣкои прѣдпазители мѣрки,
 които ни се посочваха за запазва-
 нето на една разумна свобода,
 непоколебима прѣдъ наклонноститъ
 къмъ злоупотребления съ неяж. Рж-
 ководителитъ на принципа за неогра-
 ничената свобода не бѣха хора, кои-
 то да не разбиратъ, че ако по свѣта
 има свобода, има и злоупотребления
 съ неяж и че, слѣдов., не е току
 празна дума насъстоянъето, да
 се прѣдварди тя отъ кривитъ пѣ-
 тница, отъ *свободията*. Но тѣ се
 ползувахъ отъ невинното стрѣмле-
 ние на народа ни къмъ неограни-
 чената свобода, усилихъ даже тия
 народни чувства съ разни непрѣпо-
 ржчителни още въ началото агита-
 ции, че привърженицитъ на една
 разумна свобода искатъ да вържатъ
 на ясла народа, искатъ да чорбад-
 жийствуватъ, да тѣпчатъ народа,
 съ една дума, обявихъ ги за „чер-
 ни души“ и ги побѣдихъ.

Не искаме да бждемъ упръка-
 вани въ пристрастие. въ поддържа-
 нье властвуюци. Призоваваме всѣ-
 ки добросъвѣстенъ българинъ да раз-
 мисли съ сериозно внимание нача-
 лото на либерализма и консерва-
 тизма и като тури ржка на сърдце,
 да се произнесе: не стои ли тѣй
 святата истина? Всички докумен-
 ти отъ 1879 година говорятъ туй.
 Консерваторитъ, но пътя на
 създаванетоъ една разумна свобода,
 обуздана отъ свободнитъ, бѣха оти-
 шли далечъ, отколкото трѣбваше да
 отидятъ: тѣ искаха нѣкои ограни-
 чения за печата, за сдружаванията,
 за общото гласоподаване, за зако-
 подателната власть подъ цензъ въ
 избора. Кой знае, може-би и да и-
 маха право, защото прѣдлагаха да
 бѣде такъвата конституция само за
 5 години; но ни и днесъ още не
 можемъ да се съгласимъ, че са и-
 мали право, главно, защото можеше
 да се постигне гонимата имъ цѣль

— разумна свобода—съ по-легки и
 не нарушаващи демократическитъ
 принципни условия; още по-вече, че
 прѣдложенитъ имъ тежки мѣрки яв-
 но не се съобразявахъ съ онова
 силно, течение въ народнитъ чувст-
 ва къмъ пълна политическа свобода,
 което и стана причина да не се
 приемъ даже нищо тѣхно, за да мо-
 же се пакъ да се принесе нѣкаква
 полза.—

А либералитъ, по пътя на
 своитъ принципни за безусловна и
 широка политическа свобода, бѣха
 отишли тѣй сжщо далечъ, като до-
 пуштѣхъ напълно и *свободията*,
 та въ края на краищата се видѣхъ
 сами въ пужда да взематъ вече *не-*
законни противоконституционни мѣр-
 ки за обуздането на допуснѣтата
 си безусловна свобода, и съ това
 станяхъ далечъ не консерватори, а
 — дори сжчински тирани на наро-
 да сижтато се увѣкохъ по *всич-*
китъ пжтица на деморализацията и
 црѣслѣдвахъ най-жестоко един-дру-
 гитъ помежду си, щомъ се оттегли-
 хъ консерваторитъ побѣдени.

Десетъ-годишенъ единъ режимъ
 оставихме скоро задъ себе си, въ
 който исклучително либералитъ и
 рихахъ политическата роль у насъ.
 Тѣ, исклучително тѣ, правихъ Съ-
 единенето, Войната, Свалянъето кн.
 Александра, Регенството, Бушветѣ,
 Избирането новъ князь и пр.—как-
 то се изрежда историята ни до 18-й
 Май 1894 г.—Въ всичкитъ тия дѣ-
 ла на либералитъ, консерваторитъ
 се намѣсвахъ по единично, и, забѣ-
 лжительно е, само когато се имаше
 пужда отъ общи усилия при нас-
 тжпалитъ редъ бѣдствия за страна-
 та, и послѣ пакъ липсувахъ отъ
 властѣта, безъ дълговрѣменно по-
 натѣшно участие въ управлението.

Само въ борбата, пакъ обще-
 народно течение, консерваторитъ се
 намѣсиха противъ Стамболова, и то
 пакъ, споредъ разказванетоъ на „ли-
 берала“ Д-ръ Радославовъ, съ мно-
 го молби и едвѣмъ придумани, само
 и само да се каже, че и тѣ сж на-
 едно—види се, безъ тѣхъ г-да Ра-
 дославовъ—Тончевъ, „либералитъ“,
 не сж се виждали въ сила. Не ни
 е цѣлѣта тука да укоряваме, а ва-
 димъ пряки логически съображения.
 Чели сж всички и чули сж думитъ
 пжкъ на Стоилова, че, като е виж-
 датъ съснителното управление на
 Стамболова, не е могѣтъ съ достой-
 но оправдание да се откаже отъ у-
 частие въ управлението,—види се,
 както иска да каже, не цѣлѣта и да
 знае, какво става въ отечеството му,
 ама пѣмало какво да стори, за да
 не се пѣлага . . .

Доиде 18-й Май 1894 год. и на
 управлението искочи като ржководи-
 телъ *консерваторитъ* г-нъ Стоиловъ,
 съ другари си г-на Начевича, въ
 дружба и съ *либералитъ* г-да Ра-
 дославовъ и Тончевъ (последний
 „казионенъ“ либералъ) и *свѣдиниста*
 г. Ив. Евст. Гешовъ. Почнахъ се
 агитациитъ за народ. прѣдставители
 и ржководителитъ консерваторъ г.
 Стоиловъ излѣзе съ программа чи-
 сто демократическа, подчинена на-
 пълно на Конституцията, *безъ дума-*
ца за бившиитъ консервативни прин-
ципи върху управлението. Г-нъ д-ръ
 Радославовъ до скоро проповѣдваше
 въ органиитъ си, че г. Стоиловъ още
 въ „свѣдинената оппозиция“ билъ
 казалъ, че вече не поддържа ста-
 ритъ, отъ 1879 год., консервативни
 принципни слѣдъ толкова годишното
 практикуване на политическия ни
 животъ и че поддържа вече рефор-
 ми либерални, демократически. Той,
 г. Стоиловъ, проповѣдва последнѣто
 и на всѣкъдѣ съ тържественни
 програмни рѣчи. Това направление
 на г. Стоилова въ политическата му
 дѣятелность, при туй, се доказва
 (безъ всѣка възможность да се кри-
 тикова) съ венчко, и то тамъ, дѣто
 трѣбва да се търсятъ доказателст-
 вата за подобна посока, а именно—
 въ Народното Събрание: ни при-
 накъ отъ консервативни принципни
 има въ проектитъ и законитъ отъ
 постѣдната сессия, а напротивъ мо-
 же да се наредятъ пѣколко мѣро-
 приятия безспорно либерални.

Между туй, днесъ радославиститъ,
 каравелиститъ и цанковиститъ трѣ-
 бятъ и си касатъ космитъ съ увѣ-
 рението, че управлението било за-
 то отъ *консерватори*! Тѣ безраз-
 борно викатъ сега „консерватори“
 само защото двамата министри, Сто-
 иловъ и Начевичъ, били въ мнѣло-
 то врѣме консерватори! Тѣ напа-
 датъ правителството на Стоилова
 за почти всѣка негова работа и ра-
 ботата му наричатъ всѣкога консер-
 ваторска! (Не сме сѣднѣли да оп-
 рававаме или укоряваме работитъ
 на правителството и властѣта, а ду-
 мата ни е тука само за консерва-
 тизма и либерализма и по тия тер-
 мини разминяваме). Изборитъ ста-
 нахъ „кървави“: нѣкой билъ изма-
 менъ отъ властвуюцитъ; нейдѣ аре-
 стували, били интернирани; едикѣдѣ
 полицията произволничала, истеза-
 вала ни пр., и венчко това било
 сѣ „консерваторизма“!

Каква е тая работа?
 Какво общо иматъ *всичкитъ тия*
наръчени „консерваторизма“ съ
принципа на консерватизма, та да
 приематъ и ни, че *всичко тѣй на-*

сано е само часта „консерваторщина“? „Либералитѣ“ четни ли сж отъ тия работи, та ги наричатъ „консерваторщина“? Или, белкимъ, „либералитѣ“ Цанковъ, Каравеловъ, Стамболовъ и, храни Боже, Радославовъ не ще допуцатъ въ бъдъще тоя родъ умниленни и неумниленни работи въ властта, та за туй ги наричатъ „консерваторщини“?

Прахъ, педобросъветни партизански маневри само за достиганье властта—е всичкото това на сила връщанье назадъ съ либерализъмъ и консерватизъмъ, казваме ний. Ний виждаме, че вече у насъ почва за консерватизъмъ и либерализъмъ нѣма, защото нѣма борба на принципитѣ илж. У насъ нѣма вече партии политическа съ консервативни принципи, а има вмѣсто неж партия нова, названа „Народна“, съ известна своя программа, обявена отъ шефа на тая партия, г. д-ръ Стоилова.

Може да ни се каже, че консерваторитѣ играйтъ на вжъе съ разни „народни партии“ и „демократизми“. Добрѣ; но тѣ вече не могатъ да бждатъ консерватори, тѣ не могатъ вече да прокарватъ въ управлението принципитѣ на консерватизма, а сж длжны да прокарватъ програмата си, съ демократически принципи и реформи. Това не е ли тѣй? Инакъ, ще загубятъ съветнитѣ си послѣдователи, ще станатъ сигурно тирани и ще паднатъ безвъзвратно.

Тѣй разбираме и виждаме ний днешното партийно политическо положение въ страната и осждаме безпочвенната, безпринципната, искувствената борба между оппозиция и правителство чрѣзъ недобросъветното експлоатиране на старитѣ рани—либерализма и консерватизма. Дори днешниятъ кабинетъ говори рѣзко и несъмнѣно, че той нѣма работа съ консерватизмъ: Гешовъ, Величковъ, Маджаровъ консерватори ли сж? Тѣ казватъ на всеушпишание, че нѣматъ нищо общо съ принципитѣ на консерватизма. Тогава?

Защо е, Боже мой, тая безчестна маневра въ партизанството у насъ? Нѣма ли да почпемъ вече принципна борба?—Нази Боже, да, пази Боже, ако продължаваме сящо то неразбрано старо партизанство!

ДНЕВНИ БЪЛЪЖКИ.

ОФИЦИАЛНИ.

— Уволненъ е, по собствено желание, прокурорътъ при тугашкия окр. съдъ г-нъ *д-ръ Константиновъ* и на мѣстото му е назначенъ бившии членъ при този съдъ г. *д-ръ Милковъ*.

— Рѣшенята на Народното Собрание, за построяването на Бургаското и Варненското пристанища, сж публикувани въ „Държ. Вѣстникъ“, бр. 10.

— Въ сѣдня брой е публикуванъ и Законътъ за проектирането и построяването на жельзно-пътната мрѣжа въ България.

СТОЛИЧНИ.

— На 27 Януарий станъ погрѣбенieto на бившии съдебенъ приставъ Антошъ Тухчевъ. Расправятъ, че той билъ отровенъ по незнание отъ нѣкой си новопрактикующъ лѣкаръ, който му прѣдписалъ за гаргара на 200 гр. вода 6 гр. растворъ кокаиинъ и на болница и домашнитѣ казалъ, че това лѣкарство е за пиење.

— Говори се положително, че полицията е взела най-строги мѣрки за прѣкрятыванье на въведенитѣ у насъ саморасправии. Това тя трѣбваше да направи съ врѣме, безъ да гледа побойничитѣ отъ коя сѣ партия, тѣй като вслѣдствие на тѣзи саморасправии произлизатъ и разни нежелателни послѣдствия.

— На 29 Януарий нѣкои отъ неговитѣ послѣдователи и на г. Стамболова бѣха се събрали на площада „Св. Кралъ“ безъ да има нѣкоя покана, и слѣдъ малко се разбѣгахъ.

— Говори се положително, че полицията е взела най-строги мѣрки за прѣкрятыванье на въведенитѣ у насъ саморасправии. Това тя трѣбваше да направи съ врѣме, безъ да гледа побойничитѣ отъ коя сѣ партия, тѣй като вслѣдствие на тѣзи саморасправии произлизатъ и разни нежелателни послѣдствия.

— На 28 Януарий г. Драгаць Цанковъ бѣ распреналъ изъ столицата единъ печатенъ листъ „отвореното си писмо“ до приятелитѣ си, съ което имъ благодари за поздравленията, които е получилъ съ писма и телеграмми и че на скоро щѣлъ да се яви прѣдъ тѣхъ съ подробна программа, която щѣла да бжде подписана не вече отъ така нарѣченитѣ Цанковисти, Каравелисти, Радослависти, Казиионни и Социалисти, а чисто и просто отъ либерали-свободолюбци, и че на знамето щѣло да бжде писано помирение съ Россия, за да се извадѣла България отъ това гибелно за неж положение, което всекога щѣло да докарва на власть ту стамболовщина, ту консерваторщина, а на края съ мого: кръсте божий, помози!

И това чудо ще видимъ.

ВЪТРЪШНИ.

— Народниятъ прѣдставителъ г. Тони Радевъ, отъ Новий Назаръ, бѣше тия дни въ града ни. — Като посетилъ редакцията ни, въ разговоритѣ разбрахме, че се намѣрвалъ въ дѣни на изборитѣ, 22 Януарий въ Шуменъ. Взехме и му прочетохме публикуваната въ вѣстничитѣ телеграма, че въ изборитѣ властта се намѣрвала и насилвала изборитѣ, като го птахме да ни обади по съветъ: не е ли истина всичко написано въ телеграммата? Той се възмути и расправи цѣлото течение на агитациитѣ и избора. „Давамъ си главата, казва той, ако телеграммата е по пълномощие на 2000 избиратели, защото виждамъ, че тѣпната на Краева бѣше въ никой случай не по-вече отъ 40 души“. Отъ *беспомятственитѣ* и общирни объяснения на г. Радева ний се убѣдихме, че властта се е намѣрвала съвѣтъмъ законно, по желанието и на първи граждани и на бюро, (безъ Краева) за да прѣдотврати неминуемитѣ скандали; че полицията и войската не е посягала и не поурѣчила на избора ни най-малко, нито съ бърканье въ бюлетничитѣ на избирателитѣ, нито съ запрѣщение кому да било да гласоподава. Ни единъ битъ и посягналъ. Войската дошла и съ колонната си само раздѣлила побойничитѣ, за да не могатъ да бижитъ, безъ повече.

Като знаемъ всичко това, не можемъ да не съжالياме г. Краева, че е падналъ да си служи съ разни неуважавани въ обществото си елементи, съ исключение единъ-двамата си другари, за да компрометира тѣй и себе си. Собственно пъкъ за избора, не остава да се каже нѣщо противъ законността и правилността му. Свѣдѣнията, които добихме отъ г. Радева, се потвърждаватъ и отъ други лица очевидци, даже отъ агитатори на оппозиционния кандидатъ г. Хр. Попова.

— До колко сме прѣдали вѣрно въ миналия си брой историята на скандалитѣ въ Козлуджа, читателътъ ще се убѣди още по-положително отъ слѣдната телеграма, която е подалъ Козлуджанскии Мировий Сѣдия Ковачевъ на Негово Царско Височество и която виждаме напечатана въ в. „Свобода“:

Варна, 22-й Януарий 1895 год.

Соблия. — Негово Царско Височество Княза, коие в. в. „Свобода“ и „Нар. Права“.

О врѣме телеграфирахъ на респективнитѣ министри, че тугашката полиция е побѣсвила и молихъ да се взематъ мѣрки за тържеството на законитѣ, защото члена отъ допълнението къмъ Врѣменнитѣ Съдебни Правила, не само че се оказа безсиленъ, но майка ми и жена ми бидоха поругани, защото съмъ го приспособявалъ до днесъ. Ако и да се измениха 20 дни непрѣкъснатото бѣшество на полицията, никой не е чулъ и не се е погрижилъ да запази правосъдието отъ продуктитѣ на г-ца Стоилова режимъ. Ваше Царско Височество, днесъ ходихъ въ село Таштъкъ по служебни работи; на

връщанье, като влизахъ въ село Козлуджа, придружаваючи ме прошеносецъ Анастасъ Коларовъ, по исканията на местната полиция извърши най-големитѣ беззакония до сега, почна да ме псува на майка и жена, защото съмъ си позволилъ като съдѣи, дѣйствующъ въ името на Ваше Царско Височество, да пуцна незаконно отпеглата отъ полицията свобода на четири тугашки комци и учителя Александръ Темелковъ. Като му възразихъ, че съдѣитѣ иматъ това право, той ме удари въ устата, патисна гушата и малтретира въ лѣвата област на главата, до като изгубихъ съзнание. Каруцарина турчинъ, който е тѣхенъ, свободно и съ олимпийско спокойствие си караше колата. По-рано донасяхъ на респективнитѣ министри и окр. управителъ за вандализмътъ на полицията и пейната шайка, но не се обърна внимание. Както виждате, Ваше Царско Височество, и Вашиятъ съдѣи, носителитъ на правдата сж поругани, бити и живота имъ е въ опасность. Окол. Началникъ и старшии стражаръ всестранно ме ругаитъ на майка и жена за съдѣйската ми доблѣть. Азъ съмъ вече бесилненъ прѣдъ гробата и вѣтъ отъ всекакъвъ законъ сила да функционирамъ отъ името на Ваше Царско Височество, като съдѣи, и *спирамъ дѣйствията си за знаменце на врѣмето. Линтъ на Ваше Царско Височество съмъ облъкълъ въ крѣпъ, тѣй сѣщо санкциониранитъ отъ Васъ закони и вратитѣ на съдилището*, до като не възтържествува моята честь, като съдѣи, а заедно съ това и законитѣ, прилагаемии само отъ съдѣитѣ. Моля, Ваше Царско Височество, дайте комуто се слѣдва да разбере, че само правосъдието е най-вѣрховна власть въ страната и то не трѣбва да се тѣпче отъ нечестивитѣ, развратничитѣ, вагабоничитѣ и пияничитѣ.

Козлуджан. Мировий Сѣдия: *Ковачевъ.*
 Какво е туй? Ако нѣкой съдѣи бжде псуванъ и битъ отъ нѣкого и полицията му казва: „не ми е работа да затварямъ, има съдъ за частнитѣ обиди“, трѣбва да обвие въ черно портрета на Княза, законитѣ и врата на съдилището и да обяви, че не разглежда дѣла! Трѣбва да се каже „Правосъдието въ трауръ“! Сѣдия да бѣдени и толкова глупавъ да бдени—чудно нѣщо!

— Отъ този брой почваме да даваме на читателитѣ си въ този отдалеченъ край и Столични Новини. Този пътъ много антрефилета отъ тамъ, по причина на материала и класното получение на почтата, бѣхме принудени да изоставимъ, но въ бъдъще ще ги помѣстимъ повече редовно.

ТЪРГОВСКИ.

— Както виждатъ читателитѣ отъ вѣстниния отдѣлъ на вѣстника, телеграфитѣ донася известието, че въ Америка и Россия вслѣдствие извънредно голѣмитѣ студове тая зима, съидѣитѣ щѣли да пострадатъ много.
 Ако тая новина се потвърди, то

ПОДЛИСТНИКЪ

Телеграмми отъ провинцията.
(à la „Народенъ Приятель“)

Бѣла-Слатина, 35 Януарий
Соблия, Редакция „Нар. Приятель“.
 Днесъ заклахъ 10 дуни. На 5 души одрахъ кожитѣ. Страхотии голѣми. За 10 хиляди скърбящи подписахъ *Яланджисевъ.*

Ловечъ, 36 Януарий.
 Полицията порача на ковачитѣ 100 жельзни пила. Какво има да става—не се знае. Гражданитѣ настрѣхихли. Подробности утрѣ.
Пущайдаяврисевъ.

Ловечъ, 37 Януарий.
 Шишоветѣ поржчани отъ Стоилова. Днесъ набодоха на тѣхъ 27 най-първи граждани и ги разнасятъ изъ града. Гражданитѣ се вържатъ на коловетѣ и пицятъ. Скоро ли ще падне правителството?
Пущайдаяврисевъ.

Чирпанъ, 37 Януарий.
 Чернотитѣ избраха руския царъ за кметъ и му явихъ телеграфически. Очаква се да пристигне тѣзи дни и да си завземе поста. Има ли министерска криза?
Ожидатевъ.

Габрово, 37 Януарий.
 Коие фонъ-Махъ.
 Стоиловъ заповѣдалъ на Манафа да растури всичкитѣ изове, отъ което послѣдва наводнение африканско. Жителитѣ бѣгатъ по баирищата. Има голѣми загуби. 70 жени и 30 дѣца удавени и по-вече отъ 100 души ранени, осакатени и окулѣли. Всички плачатъ. Министерството кога ще падне?
Гаванкалисевъ.

Ломъ, 38 Януарий
 коие фонъ-шарлатанъ.
 Току-що заклахъ наерѣдъ улицаца 9 души търговци, които си вървѣха мирно. Ако да не бѣше нашата партия, щѣха да заколятъ и женитѣ на търговцитѣ. Чухъ, че изязтъ се разсѣрдилъ на Стоилова и щѣлъ скоро да го спали. Като стане това, явитѣ телеграфически.
Безнадѣжний.

Пловдивъ, 38 Януарий
 коие фонъ-Мискино.
 Днесъ заклахъ Семерджиева. Иванъ Антонова го търсятъ да му одержтъ кожата, че да направитъ отъ неж бо-туши на руския царъ, като казватъ, че царътъ само подъ туй условие се съгласявалъ да направи „примирие“. Кой съставилъ кабинетъ?
Ракетовъ.

Хасково, 38 Януарий.
 (Много бърза)
 Полицията истърга на много хора окетѣ. Плачь и писекъ по улицитѣ. Падна ли кабинетътъ?
Оскармалева.

Свищовъ, 39 Януарий.
 коие фонъ-Наридай
 Всичкитѣ търговици сж исклани. Прѣдателятѣ тържествува. Отъ радостъ извлѣкоха руския параходъ „България“ на брѣга, грабиха го на ридѣ и го разнасятъ изъ града. Честнитѣ граждани треперяйтъ. Такъвизъ страхове не сме патили никого. Чухме, че падналъ Стоиловия кабинетъ. Истина ли е това? Явитѣ незабавно.
Гладинокочисевъ.

Руссе, 39 Януарий.
 Стоиловата полиция събори всичкитѣ джамии, защото това било желанието на руския царъ. Обрѣтенова ще заколятъ утрѣ. Търсятъ го наврѣдъ. Петина ли Грековъ съставилъ кабинетъ?
Тиховскый.

Балчикъ, 40 Януарий.
 На всички избиратели, които щѣха да гласуватъ за нашии кандидатъ, обоклийскии началникъ избочи очитѣ, че да не виждатъ урнитѣ. Какво да правимъ? Нѣма спасение!
Отчаяний.

Ихтиманъ, 42 Януарий.
 (Съвѣтъмъ бърза)
 Таязи минута, както си вървѣхъ мирно и тихо, околийскии началникъ извади шашката си, закла ме и, ако не бѣше другаря ми, щѣше безъ малко да ме бие. Кой е повиканъ въ палата?
Джестедалаженковъ.

„ПРИМОРЬЕ“ И РАБОТНИЦИТЕ.

(Писмо)

Съ удивление прочетохме статията „Гр. Варна и общественият сдружавания“, поместена в 1 брой на в. „Народна Самозащита“, а именно писаното относително едвямъ съставителя Транспортино Акционерно Дружество „Приморье“. Питаме се, какво ли е възбудило гнева на редакторитѣ около поменатия вѣстникъ противъ това Д-ство, по не можахме да отгадаемъ, а допущаме, че тѣ го кориятъ за това, защото в. „Черно Морѣ“ го е похвалилъ . . .

Ще се помъжемъ да отблъснемъ венчикитѣ клѣвети, хвърлени върху това Д-ство, и не за да отговаряме и догазваме на в. „Н. С.“, а за да извадимъ отъ заблудженіе общественото мнѣние.

Този, който е горѣ-долу въ течението на работитѣ на Дружеството, или пъкъ който се е позаинтересувалъ за неговото съществуваніе, ще забѣлѣжи прѣди всичко, че писачътъ на въпросната статия си е прѣдначерталъ да компрометира Д-ството съ общи и исхабени думи, както: „гешефти“, „експлоатации“ и прч., безъ даже да иска да узнае, кои лица сж въ настоятелството, кои сж били инициаторитѣ и прч. А пъкъ за да узнае това, нѣмаше освѣнъ да разгърне в. „Черно Морѣ“, който на врѣме обнаторва имената на избранитѣ въ настоятелството. Въ въпросната статия ще четете, че г. Неновичъ, Митничний Управителъ, билъ водителъ на Д-ството и ималъ 15 акции, г. Чалъковъ билъ дѣловодителъ, г. г. Паранкевовъ, Арнаушовъ и нѣкой си Василь Николовъ, избѣстнитѣ акционери! Ний отговаряме, че г. Неновичъ нѣма никакво вмѣшателство въ Д-ството, и не само пѣма 15 акции, ами нито една (който се съмнѣва, може да се увѣри въ кантората на Д-ството отъ квитанционитѣ книги); че г. Панайотъ Чалъковъ е избранъ за прѣдѣдатель на настоятелството, и че г. г. Арнаушовъ и Паранкевовъ сж единъ отъ членовѣтѣ на настоятелството, а колкото за Василь Николовъ—това име е чуждо и непознато за Д-ството.

Горното казахме, за да покажемъ до колко редакцията на в. „Н. С.“ се е заинтересувала да узнае и прѣдаде истината върху най-елементарнитѣ нѣща по това Д-ство, и отъ това може да се сжди до колко ще бѣдѣтъ състоятелни съжденията ѣ относително търговската дѣятелност на Трансп. Акц. Дружество.

Въ въпросната статия, относително Транспортното Д-ство, се казва, безъ да му се мисли много, че то имало било за цѣлъ да отнеме хлѣба на толкова стотинъ работници, за да се задоволи нѣкои зломинилени и еготиетически личности! Знаете ли вий, които твърдите това, какъ се работи и какъ се е работило *до сега* въ Варненското пристанище, на какви условия сж работѣли канкчинитѣ? Ако бѣхте се заинтересували да го изучите, щѣхте да дирите друга дѣ експлоататоритѣ на канкчинитѣ и работничитѣ, и щѣхте да признаете, че Д-ството ще помогне на послѣднитѣ и ще ги избави отъ досегашнитѣ експлоатации.

Но понеже не знаете, ний ще ви разскажемъ.

„Традиционното“ право и сдружаването на притѣжателитѣ на ма-

уни, канци и прч., за което се говори въ в. „Н. С.“ може да се оформило *сега* чрезъ *контрактъ* и прч., по *de facto* то е съществувало отдавна на слѣдующитѣ начала:

Всѣки притѣжателъ на единъ или по-вече канци е членъ въ това сдружаване или съглашение, и неговитѣ канци работятъ по редъ, т. е. когато имъ доде редътъ. На примѣръ: ако днесъ работятъ 20 канка, може да е дошълъ редътъ на притѣжателя Х. (който има 10 канка) само съ 2 канка, и той си получава правото само за 2-та канка, на които се плаща по 6 л., венчко 12 л., и отъ които половината взематъ работничитѣ и половината притѣжателъ, слѣдъ като се спаде по 20 ст. на канкъ, право за кехаята.

Отъ канцитѣ има нѣкои да събиратъ нормалната тежестъ 4 тона (4000 килогр.), други 5, 6 и до 8 тона. А за венчикитѣ канци, безъ разлика, кехаята раздѣля помежду работничитѣ и притѣжателя 6 л. Обаче, тѣзи, които растоварятъ стокитѣ отъ параходитѣ (агенциитѣ на параходитѣ), за да накаратъ кехаята да извади по-голтѣмитѣ канци на работа, даватъ му нѣкой и други левъ по-вече на канкъ (по-голтѣмъ отъ 4 тона) и тия пари кехаята запазва за себе си. Съ това той експлоатира и притѣжателитѣ и работничитѣ.

Сега да видимъ какво правятъ и агенциитѣ. Казахме, че за единъ канкъ се плаща 6 л. отъ парахода до пристанището. Плаща се още и 1 л. 20 ст. за хамалитѣ, които растоварватъ стоката на скелята, всичко 7 л. 20 ст. Да прѣдположимъ, че канкътъ събира само 4000 кил.; значи, агенцията плаща за 4000 килогр. 7 л. 20 ст. А, знаете ли, какво взема отъ търговеца тя? Цѣли 14 лева! Аресва ли ви се, това, г-да патриоти около „Н. С.“? И, знаете ли, какво значи да заскъпнѣ навлото на стокитѣ съ 20 ст. стотѣхъ килограмма, и то за да влѣзятъ въ джебовеѣтѣ на чужденцитѣ? (Нашето Параходно Д-ство взема истинската такса, която плаща на канцитѣ, и позволява даже на търговеца, да си растовари самъ стоката, ако желае). То значи, да дадемъ още едно оръжие на чуждитѣ параходни дружества, да конкурриратъ съ нашитѣ желѣзници, като прѣкарватъ стокитѣ, прѣдначачени за Дунавскитѣ пристанища, прѣзъ Галацъ-Бранла! И демократътъ „Н. С.“ патриотствува! . . .

Каква цѣлъ гони и какво е прѣдлагало Д-ството на канкчинитѣ — и това да ви разскажемъ.

Дружеството има за цѣлъ да прѣкрати тѣзи експлоатации, както и да сгрупира търговцитѣ, за да имъ даде възможностъ да прѣкарватъ по-износно стокитѣ и, съ това, да може да увеличи трафика по нашитѣ желѣзници, като истрѣче прѣноса на стокитѣ отъ чуждитѣ пристанища. Д-ството, за туй, се е обрънѣло къмъ канкчинитѣ съ слѣдующето прѣдложение: вий имате 2, 3 или 5 канка, които струватъ на пр. 3000 лева. Д-ството ви прѣдлага да ви брои половината отъ стойността на канцитѣ, а съ другата половина да станете съдружници. Съ полученитѣ пари за половината отъ стойността на канцитѣ можете да си купите акции, или пъкъ да ги употребите както щете. Разноснитѣ, които прави Д-ството за кантора, чиновници и прч., нѣма да се спадатъ отъ печалбитѣ, останали отъ канцитѣ, по-

не е Д-ството ще се занимава и съ други работи, а вий ще си получите пълно половината отъ печалбитѣ; ако пъкъ станете и акционеръ,— и това, което ви се слѣдва, като такъвъ. Значи, ще бѣдете свободни, пѣма да правите разноски и ще си получавате печалбитѣ, които ще бѣдѣтъ навѣрно по-добри отъ сега, понеже нѣма да има експлоатации.

Освѣнъ това, настоятелството, подъ своя отговорностъ, рѣши да отпусне и на бѣднитѣ канкчини-работници по една акция, която да се исплаща седмично въ малки сумми. Работничитѣ ще работятъ при Дружеството подъ слѣднитѣ наемни условия, както сега.

Канкчинитѣ, на които имъ се расправи по този начинъ, се съгласиха пълно и похвалихъ постѣпката на Д-ството. Но това не хареса на тѣзи, на които Д-ството нѣма да позволи да си пълнятъ джебоветеѣ на гърба на търговцитѣ и работничитѣ, и за това тѣ направихъ всевъзможни интриги, за да не стане това съглашение. Една отъ найнвнитѣ жъртви е и „Н. С.“ . . .

Ако Д-ството желасше да отнеме хлѣба на сегашния еснафъ, както казва в. „Нар. Самозащита“, нѣмаше да имъ прѣдлага подобни условия, които сж очевидно противъ гешефтитѣ, а щѣше просто да си набави канци и хора и да си работи отдѣлно. Щомъ канкчинитѣ се влякнѣтъ отъ интригитѣ на тѣзи, които иматъ интересъ да не допусчатъ съглашението, толкозъ по-лошо за тѣхъ, че не си разбиратъ интереситѣ: Д-ството нѣма да занемари задачата на цѣло търговско съсловие, и на търговията въобще, за да угоди на капризитѣ и интереситѣ на нѣколко интриганти.

И на *Давидовата компания* не хареса съставянето на това Д-ство, но не можемъ му помогна.

За гешефтитѣ, които ужъ било имало, не заслужава да се отговаря. Който се съмнѣва, че съществуватъ подобни, нека отиде въ кантората на Д-ството гдѣто, навѣрно ще му се дадѣтъ съ удоволствие всичкитѣ свѣдѣния, които би пожелаля.

Търговцитѣ.

ОБЯВЛЕНИЕ

—883—

Долоподписаннитѣ, честь имаме да обявимъ на почитаемата публика, че отъ днесъ откриваме въ града Варна Техническа Канцелария, съ цѣлъ да съставяме плановете на разни здания и да прѣдприемаме построяването и надзираването имъ, съгласно утвърденитѣ имъ плановете, както: къщи, магазини, дюгени и поддюгени магазини съ огнеопорни сводове, канали, тунели за помѣщаване вина и прч.

На клиентитѣ си прѣдоставяме право, че тѣ сж свободни когато поискатъ на свои срѣдства да съставятъ техническа комиссия, за провѣряване да ли работата се строи споредъ плана и условията.

Споредъ важността на работата, по споразумѣние даваме пуждната гаранция. Канцеларията се помѣщава, въ собствено здание на М. Даскаловъ, на Мусалата, улица „Царъ Борисъ“ II участъкъ № 1185 и е отворена всѣкидневно.

Настоящото обявление дава ни най-голтѣма надѣжда, че заинтересуящитѣ г-да ще ни почетѣтъ съ пригѣтствіето си за споразумѣние и ще бѣдѣтъ благодарни гдѣто ще намѣрятъ най-икономическия резултатъ за всѣка една постройкака.

гр. Варна, 2-й Януарий 1895 г.

Инженеръ Ваисъ & М. Даскаловъ.

3—720—2

ПЪРВО БЪЛГАРСКО АНОНИМНО АКЦИОНЕРНО СЪГЛАШАЩО ДРУЖЕСТВО ВЪ ВАРНА.

ОБЯВЛЕНИЕ

Дирекцията на I-то Българско Анонимно Акционерно Съгласящо Дружество въ Варна има честь да обяви на заинтересуящитѣ се, че Дружествена фабрика при с. Гобедже е почнѣла да произвежда за сега всѣкакъвъ видѣ стъклени издѣлїи, а именно: стъкла и чаши отъ разни краски за бира, конякъ и други питиета, лампени стъкла, стъкла за медиаменти и прч. и прч.

Дирекцията като се надѣе, че ще бѣде почетена съ разни порѣчки за всѣкакъвъ видѣ стъклени издѣлїи, обещава тѣхното бързо изпълнение съ най-голтѣма точностъ и при най-умѣренитѣ цѣни. Порѣчкитѣ се отправятъ до Дирекцията въ Варна.

Варна, 20 Януарий 1895 г.

Дирекцията.

3—723—2

Отъ Сѣд. Прист. при Вар. Окр. Сѣдѣ

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 169

На основание изпълнителния листъ № 2642 издаденъ прѣзъ 1894 година отъ Козлуджанскій Мир. Сѣдия въ полза на Реджебъ Юмеровъ отъ с. Кочакъ, противъ Нови Панаѣотовъ отъ сжщото село за 334 л. и станкитѣ разноски, обявявамъ, че отъ денътъ на послѣдното трикратно обнародване настоящето до 31 день, ще произведѣ публична продажъ, съобразно чл. чл. 1021 и 1025 отъ Гражд. Съдопроизводство на слѣдующитѣ отвѣтничови имоти: 1) **нива** 6 дек. въ землището на с. Кочакъ, мѣстностъ „Тузлу-Гюлджюкъ“, съсѣди: Мустафа Сейдуловъ, Димитръ Митровъ, Атанасъ Николовъ и пѣтъ, първоначално прицѣнена за 48 лева; 2) **нива** 5 дек. сжщо землище, мѣстностъ „Кьотюрлюкъ“, съсѣди: Али Сейдуловъ, Михмедъ Пемалиловъ, Костадинъ Димитровъ и пѣтъ — 40 лева; 3) **нива** 6 декара сжщо землище, мѣстностъ „Кѣтълъ Съртъ“ съсѣди: Стоянъ Николовъ, Мустафа Сепдовъ, Кръстю Яневъ — 48 лева; 4) **нива** 1 дек. сжщо землище, мѣстностъ „Кѣтълбанъ Бостанъ“, съсѣди: Ради Петровъ, Стоянъ Николовъ — 8 лева; 5) **нива** 10 дек. сжщо землище, мѣстностъ „Дикъ Бостанъ“, Ибраймъ Алиевъ, Атанасъ Георгиевъ, Костадинъ Яневъ и пѣтъ—80 лева.

Продажбата ще произведѣ въ канцеларията на тукашното сѣд. приставство; желающитѣ да купятъ упомянатитѣ имоти нека се явятъ прѣзъ опрѣдѣленїи по горѣ срокъ.

гр. Варна, 19 Януарий 1895 г.

П. Сѣд. Приставъ: **К. К. Кутевъ.**

3—719—3

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 168

На основание изпълнителния листъ № 2278 издаденъ отъ Варненскій Окол. Мир. Сѣдия прѣзъ 1887 год. въ полза на Саркиза и Ованеза Куманаджиянови отъ гр. Варна, противъ Мустафа Кюповъ за 43760 лева, опрѣдѣленитѣ имъ въ листа лихви и станкитѣ разноски, обявявамъ, че отъ денътъ на послѣдното трикратно обнародване настоящето до 31 день, ще произведѣ публична продажъ, съобразно чл. чл. 1021 и 1025 отъ Гражд. Съдопроизводство на слѣдующитѣ отвѣтничови имоти: 1) **къща** въ с. Карагуръ, при съсѣди: Махмедъ Ахмедовъ, Пѣрю Георгиевъ и Калуди Георгиевъ. Първоначално прицѣнена за 300 лева; 2) **нива** 10 дек. въ землището на сжщото село мѣстностъ „Куру Торла“ съсѣди: Ахмедъ Хюсеиновъ, Коста Атанасовъ—10 лева.

Продажбата ще извърши въ канцеларията на тукашното сѣд. приставство; желающитѣ да купятъ казанитѣ имоти нека се явятъ прѣзъ опрѣдѣленїи по горѣ срокъ.

гр. Варна, 19 Януарий 1895 г.

П. Сѣд. Приставъ: **К. К. Кутевъ.**

3—718—3